Dovrefjell
nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 08
sfinpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell

DNT Oslo og Omegn
E-postadresse: jan.reiten@dntoslo.no

Delegert sak nr. 062-2021

SAKSBEHANDLER: LARS BØRVE ARKIVSAK - ARKIVKODE: 2021/119 - 432.3 DATO: 01.02.2021

Søknad fra DNT Oslo og Omegn om motorferdsel på vinterføre til Snøheim turisthytte i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i 2021-2024

Dokumenter

04.01.2021: E-post fra DNT Oslo og Omegn til Dovrefjell nasjonalparkstyre – Søknad om motorferdsel på vinterføre til Snøheim turisthytte i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i 2021-2024.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

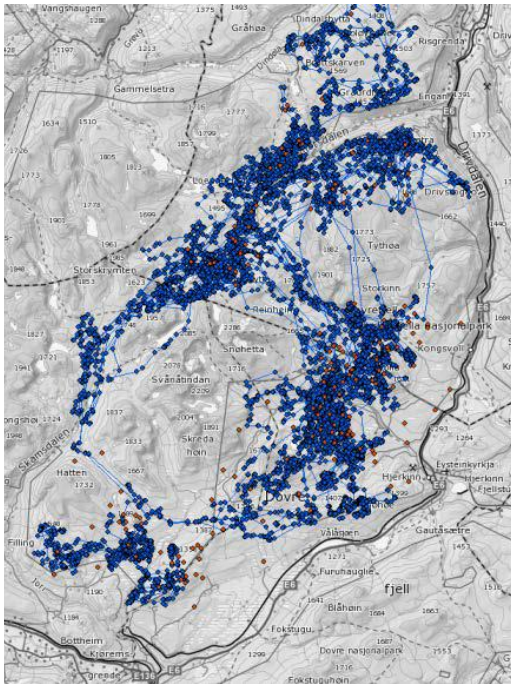
DNT Oslo og Omegn v/ Jan Erik Reiten søker i e-post 04.01.2021 om motorferdsel på vinterføre til Snøheim turisthytte i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i 2021-2024. I e-posten viser Jan Erik Reiten i DNT Oslo og Omegn til tidligere tillatelse til motorferdsel på vinterføre til Snøheim turisthytte i 2017-2020, og skriver i e-posten bl.a.:

> Det er ingen endringer i driften på Snøheim og vi søker om at tillatelsen videreføres fram til og med 2024 eller så langt dere kan gi kjøretillatelser. I tillatelsen er det gitt anledning til ekstra turer ifbm ekstra behov som følge av tekniske problemer, uvær mv. For ordens skyld hadde det vært greit at det stod at forvalterne og / eller SNO kan gi tillatelse til kjøring også i tidene som skal unngås ved spesielle behov og at antall turer må kunne tilpasses hendelsen som har skjedd siden dette turer som skyldes uforutsette ting.

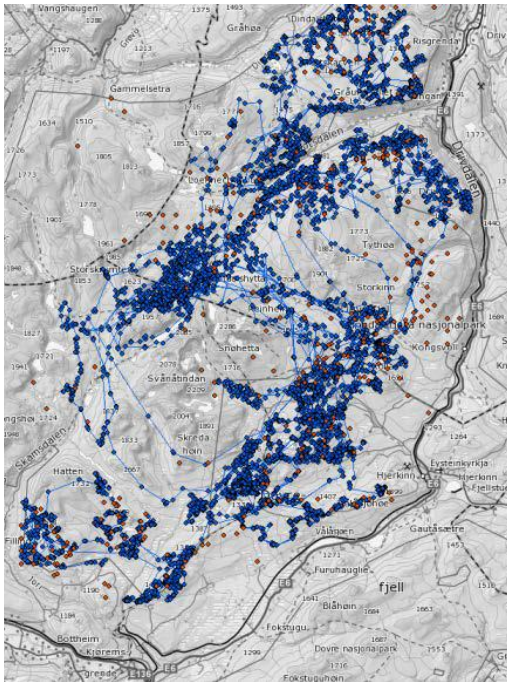
Dovrefjell nasjonalparkstyre ga 14.03.2017 DNT Oslo og Omegn dispensasjon til motorferdsel på vinterføre til og fra Snøheim turisthytte, inntil 6 turer (tur-retur) i forbindelse med tilsyn med turisthytta, og inntil 2 ekstra turer (tur-retur) dersom det ble behov for å utbedre eller sikre anlegget etter for eksempel skader fra vær og vind, og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer. Det ble gitt dispensasjon for 2017-2020. Dispensasjonen gjaldt motorferdsel i forbindelse med tilsyn, og ikke vedlikehold og oppgraderinger. (Delegert sak 028-2017, arkivsak 2017/1277.)

Villreinens arealbruk om vinteren i Snøhetta villreinområde øst

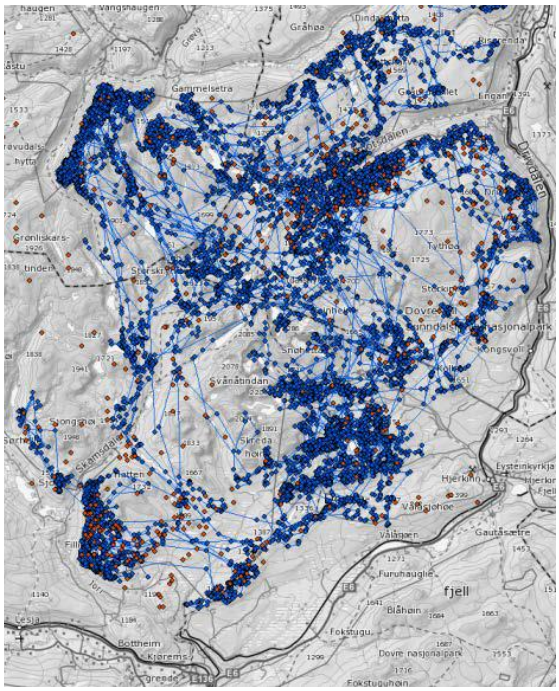
I utkast til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinn skytefelt, datert 31.01.2017, er villreinregistreringer for januar, februar, mars og april i 2009-2016 gjengitt på side 18-20:

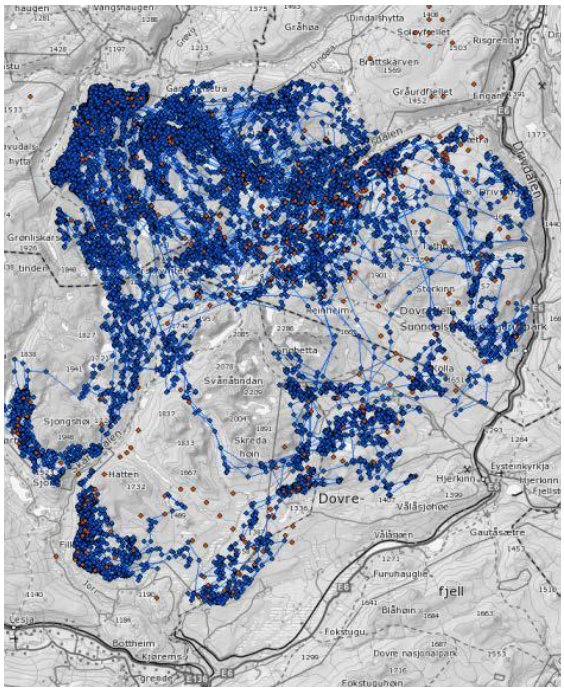
*Figur 3. Villreinens arealbruk i Snøhetta øst ut fra GPS-posisjoner og Sett Rein-observasjoner i **januar** måned for årene 2009-2016 samlet.*

*Figur 4. Villreinens arealbruk ut fra GPS-posisjoner og Sett Rein-obs. i **februar** måned for årene 2009-2016 samlet.*

*Figur 5. Villreinens arealbruk ut fra GPS-posisjoner og Sett Rein-obs. i **mars** måned for årene 2009-2016 samlet.*

*Figur 6. Villreinens arealbruk ut fra GPS-posisjoner og Sett Rein-obs. i **april** måned for årene 2009-2016 samlet.*

Dovrefjell
nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 08
sfinpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell

Stor tetthet av blå og røde prikker forteller at det er sannsynlig at det er villrein i disse områdene i januar, februar, mars og april. Det betyr ikke at det er villrein der hele tiden, men at en bør unngå at det blir for mye ferdsel i disse områdene om vinteren. Dette gjelder bl.a. områdene mellom Hjerkinn og Snøheim turisthytte.

Simle-ungdyr-flokkene beveger seg vanligvis nordover og vestover i løpet av vinteren, spesielt i mars og april. Det er derfor også mulig å treffe på villreinflokker mellom de områdene som villreinen foretrekker å oppholde seg i om vinteren. Det er derfor også nødvendig å ta hensyn til villrein utenfor de områdene som villreinen vanligvis bruker.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern av 20. april 2018.
- Utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinn skytefelt.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.

Formålet med Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern, er bl.a. å ta vare på en viktig del av leveområdene for villreinen i Snøhetta villreinområde, jf. § 1 i verneforskriften.

I Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern skal all ferdsel ta hensyn til bl.a. dyrelivet, jf. § 7 i verneforskriften.

I verneforskriften for Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern, går det fram at motorferdsel vanligvis ikke er tillatt, jf. § 9 i verneforskriften, men forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til nødvendig motorferdsel på Snøheimvegen i forbindelse med drift, tilsyn og vedlikehold av Snøheim turisthytte etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplanen, og nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av ved, varer og utstyr til buer og hytter, transport av materialer til byggearbeid og vedlikehold, samt drift av bygninger, anlegg og innretninger, jf. § 9, 3. ledd, pkt. f og l i verneforskriften.

I utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for de nye verneområdene i tidligere Hjerkinn skytefelt, er det (s. 51) bl.a. retningslinjer for motorferdsel i forbindelse med nødvendig tilsyn med Snøheim turisthytte:

- Det kan gis tillatelse til et begrenset antall turer med beltekjøretøy på snødekt mark for tilsyn med turisthytta utenom driftsperioden. Annet egnet kjøretøy kan benyttes på Snøheimvegen dersom dette er hensiktsmessig ved lite snø.
- Totalt antall vinterturer må holdes på et lavest mulig nivå. For å få til dette må det også settes vilkår om samordning med andre, for mest mulig samkjøring med transporter til Reinheim og Åmotdalshytta og med Statens naturoppsyn.
- Det legges til grunn at rene tilsynsturer også kan gjennomføres til fots eller på ski.

Tilsynsturer til Snøheim skal samordnes med transport og tilsynsturer til Reinheim. DNT Oslo og Omegn skal derfor ha ansvaret for å samordne turer med beltekjøretøy til Snøheim med turer med beltekjøretøy til Reinheim i forbindelse med tilsyn og/eller transport dit. Dersom transportene med snøskuter til Åmotdalshytta skal gå fra Hjerkinn, skal Kristiansund og Nordmøre turistforening (KNT), så langt det lar seg gjøre, også samordne motorferdsel mellom Hjerkinn og Åmotdalshytta, med den motorferdselen som DNT Oslo og Omegn har til Snøheim og Reinheim.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, går det i de generelle retningslinjene for motorferdsel (s. 83) fram at for behov som er årvisse gis tillatelser og dispensasjoner normalt for 4 år. Ved spesielle behov i enkelte år, kan det søkes om ekstra turer. Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

1) Saker etter verneforskriftenes spesifiserte tillatelsesbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
2) Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte tillatelsesbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
    a) Det dreier seg om fornying av tillatelse eller dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
    b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret eller arbeidsutvalget i tilsvarende sak.
    c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme fram av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Vurderinger

Søknaden gjelder motorferdsel på vinterføre mellom Hjerkinn og Snøheim turistyhytte. Denne kjøreruta går gjennom et område som er viktig vinterbeite for villreinen, og det kan det være villrein i dette området hele vinteren. Det har derfor stor betydning for villreinen å kunne bruke disse vinterbeitene uten å bli forstyrret.

Bruk av beltekjøretøy og annen ferdsel i disse områdene kan medføre at villreinen trekker bort fra disse vinterbeitene. Det er derfor viktig at bruken av beltekjøretøy er minst mulig i disse områdene.

Det er et mål at det skal være minst mulig motorferdsel i verneområdene. Snøheim og Reinheim ligger bare 5-6 km fra hverandre. Det er derfor viktig at DNT Oslo og Omegn samordner bruk av snøskuter til og fra Snøheim og Reinheim så langt det lar seg gjøre.

Det betyr at DNT Oslo og Omegn må samordne tilsyn med Snøheim og Reinheim på den måten at det blir så få turer med snøskuter som mulig, og at de som utfører tilsyn med Snøheim og Reinheim kjører sammen eller samtidig. Tilsyn med Snøheim og Reinheim bør også samordnes med tilsyn med Åmotdalshytta så langt det lar seg gjøre.

DNT Oslo og Omegn har derfor ansvar for at bruk av snøskuter til og fra Snøheim og Reinheim samordnes. For å oppnå samarbeid og samordning i praksis er det nødvendig at DNT Oslo og Omegn planlegger hvordan bruk av snøskuter til og fra Snøheim og Reinheim kan gjennomføres med så få snøskuterturer som mulig.

På grunn av hensynet til villrein, må DNT Oslo og Omegn også vurdere valg av kjørerute mellom Hjerkinn og Snøheim før hver tur, og om det er nødvendig å kjøre omveier. Dette må avklares med Statens naturoppsyn (SNO Dovrefjell) senest dagen før.

Vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Dersom motorferdsel til og fra Snøheim og Reinheim samordnes, og det tas hensyn til villrein og annet dyreliv i disse fjellområdene, er det mulig at 6-8 turer motorferdsel til og fra Snøheim om vinteren, kan berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene kan trolig også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. 6-8 turer motorferdsel til og fra Snøheim pr. vinter, som samordnes med motorferdsel til og fra Reinheim, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, trolig ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11. Hensynet til tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, gjør at motorferdsel til og fra Snøheim og Reinheim må samordnes.

Hvis DNT Oslo og Omegn samordner motorferdsel til og fra Snøheim og Reinheim, avklarer valg av kjørerute mellom Hjerkinn, Snøheim og Reinheim med SNO Dovrefjell før hver tur, og tar hensyn til villrein og annet dyreliv i området, er det mulig å oppnå at bruk av snøskuter ikke er i strid med verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, og vil ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Det er derfor mulig for Dovrefjell nasjonalparkstyre å gi tilatelse til motorferdsel på vinterføre til og fra Snøheim, inntil 6 turer (tur-retur) i forbindelse med tilsyn med turisthytta, og inntil 2

ekstra turer (tur-retur) dersom det blir behov for å utbedre eller sikre anlegget etter for eksempel skader fra vær og vind, og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer.

Hvis det blir behov for flere enn 2 ekstra turer enkelte år, kan forvalterne gi tillatelse til det, og antall ekstra turer kan tilpasses behov som skyldes uforutsette hendelser.

Det foreslås at det gis dispensasjon for 2021-2025, siden tillatelsen som DNT Oslo og Omegn har til motorferdsel til Reinheim om vinteren, også skal fornyes i 2025.

Delegert vedtak

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir DNT Oslo og Omegn tillatelse til motorferdsel på vinterføre til og fra Snøheim turisthytte, inntil 6 turer (tur-retur) i forbindelse med tilsyn med turisthytta, og inntil 2 ekstra turer (tur-retur) dersom det blir behov for å utbedre eller sikre anlegget etter for eksempel skader fra vær og vind, og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer.

Tillatelsen gjelder motorferdsel i forbindelse med tilsyn og utbedringer, og ikke vedlikehold og oppgraderinger. Hvis det blir behov for flere enn 2 ekstra turer enkelte år, kan forvalterne gi tillatelse til det, og antall ekstra turer kan tilpasses behov som skyldes uforutsette hendelser.

Det gis tilatelse for 2021-2025. Kjørerute er Hjerkinn – Snøheim.

Vilkår:

- Motorferdsel på vinterføre i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern skal begrenses til det som er nødvendig. DNT Oslo og Omegn skal defor samordne motorferdselen til og fra Snøheim og Reinheim på den måten at det blir så få turer som mulig, og at de som utfører tilsyn med Snøheim og Reinheim, kjører sammen eller samtidig.

- Kjøringen skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.

- På grunn av hensynet til villrein, skal DNT Oslo og Omegn vurdere valg av kjørerute mellom Hjerkinn og Snøheim før hver tur, og om det er nødvendig å kjøre omveier. Dette skal avklares med SNO Dovrefjell senest dagen før.

- Hvis det er lite snø, kan annet egnet kjøretøy enn snøskuter brukes på Snøheimvegen.

- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.

- Kjøretillatelsen skal være med på hver tur, og kjørebok skal føres før og etter hver tur. Turer der det kjøres sammen med eller samtidig med tilsynet for Reinheim, skal også føres inn i kjøreboka.

- Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Hjerkinn landskapsvernområde, § 9, 3. ledd, pkt. f og l. Vilkårene er fastsatt med grunnlag i forvaltningsplanen forverneområdene på Dovrefjell, utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for de nye verneområdene i tidligere Hjerkinn skytefelt og vanlig praksis innenfor forvaltningsretten. Det tas forbehold om endringer i vilkårene.

Forholdet til annet lovverk
I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

Rett til innsyn i sakens dokumenter
Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang
Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Lars Børve (sign.)
forvalter
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Kopi til
Miljøvedtaksregisteret
Statens naturoppsyn Dovrefjell
Statsforvalteren i Innlandet
Dovre kommune
Dovre fjellstyre
Bestyrere Snøheim turisthytte
Tilsyn Reinheim selvbetjeningshytte